

Talousarvion toteumaraportti ja ennuste loppuvuoden kehityksestä

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 220

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Valtioneuvoston asetus muuttaa Naantalissa totuttua raportointisykliä. Siirrymme kvartaaliraportointiin, ja samat tiedot toimitetaan kvartaaleittain sekä valtiokonttorille että annetaan tiedoksi kaupunginvaltuustoon. Vuoden 2021 raportointiin on yhdistetty koko kaupungin tasolla maaliskuun lopun toteutumatiiedot ja niiden toteutumisprosentit talousarvioon verrattuna. Lisäksi on laadittu kaupunkitason ensimmäinen ennuste koko vuoden toteutumaksi. Liitteessä on myös toimialajohtajien katsaukset kunkin toimialan toimintaan ja talouteen.

Liite B3, KH 17.5.2021

Liitteenä olevaan ennusteeseen, kuten aina tulevaisuuden arviointiin, sisältyy epävarmuustekijöitä. Suurin niistä on koronapandemian eteneminen ja sen vaikutukset toimintaan ja talouteen. Ennuste tarkentuu vuoden kuluessa.

Liite B4, KH 17.5.2021

Yleistä

Alkuvuonna 2021 koronapandemia on jatkunut edelleen. Erilaisia rajoitustoimia on ollut voimassa, ja testaustoiminta on ollut aktiivista. Rokotuksissa on myös päästy vauhtiin. Toukokuun alussa näyttää siltä, että tautitilanne on rauhoittumaan päin ja rajoitustoimia päästään purkamaan asteittain. Pandemia ei kuitenkaan vielä ole ohi. Ravintolatoimintaa koski täyssulku ajalla 8.3.-18.4. ja senkin jälkeen lievempiä tätä toimialaa koskevia rajoitustoimia jatketaan. Matkailu kärsii myös rajoituksista, ja tulevan kesän rajoitustoimet selviävät vasta myöhemmin. Epävarmuus tietyillä toimialoilla jatkuu.

Talouden näkymät yleisesti ottaen ovat positiiviset koronapandemiasta huolimatta. Rahoituslaitokset ennustavat talouden kääntyvän kiihtyvään nousuun, kun koronapandemia helpottaa niin Suomessa kuin maailmallakin. USAn elvytystoimet ovat massiivisia, ja niillä pyritään kiihdyttämään talouden nousua. EU:n elvytyspaketti on pienempi, mutta silti tuntuva. Suomen hallitus on myös valinnut elvyttävän linjan, vaikka jotkut talousasiantuntijat varoittavat jo talouden ylikuumentumisen vaarasta.

Toimintatuotot

Ennusteen toimintatulot alittavat talousarvion 0,1 milj. euroa. Tonttikauppa on käynyt alkuvuodesta hyvin, talousarvion tavoite on toteutunut jo 88,2%. Vuoden suurimmat kaupat on kuitenkin tehty alkuvuodesta ja tulojen kertyminen rauhoittuu loppuvuotta kohti. Tästä syystä ennustetta käyttömaisuuden myynnin suhteen ei ole nostettu. Vastaavasti tuloja tulevat vähentämään vuokra- ym huojennukset, joita on myönnetty

yrittäjille ja yhteisöille. Vähennyksen suuruusluokkaa on kuitenkin tässä vaiheessa vuotta hankala arvioida. Koronarajoitusten vuoksi järjestämättä jääneestä toiminnasta tulot jäävät saamatta niin sosiaali- ja terveystoimessa kuin sivistystoimessakin. Vesimaksutuotoissa näkyy Nesteen poistuminen, mutta tulovajetta paikkaa suurelta osin vesitaksan mahdollinen nosto.

Toimintakulut

Ennusteen toimintakulut ovat ylittämässä talousarvion 1,7 milj. euroa. Tammi-maaliskuun perusteella laadittu henkilöstömenoennuste koko kaupungin tasolla näyttää siltä, että henkilöstömenot ylittyvät 0,4 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystoimessa on paineita mm. sijaiskustannusten osalta, ja muiden toimialojen osalta tässä vaiheessa vuotta kehitys näyttää talousarvion mukaiselta. Sivistyspalveluissa vuodelta 2020 siirtyi hankerahaa käytettäväksi kuluvana vuonna, ja vastaava summa lisää pääosin henkilöstökuluja. Järjestelyvaraerät maksetaan 1.4. lukien, ja niiden vaikutus ei toteutumissa vielä näy.

Ostopalveluissa suurimmat ylitykset ennustetaan olevan sosiaali- ja terveyspalveluissa, jossa koronapandemiasta aiheutuvat testaus- ja rokotuskustannukset ylittävät talousarvion. Lisäksi useissa muissa palveluissa näkyy koronan jälkihoidon vaikutuksia. Joukkoliikenne kärsii edelleen pandemian vaikutuksista, mutta arviota mahdollisista lisäkustannuksista ei ole otettu mukaan ennusteeseen. Valtio saattaa kompensoida joukkoliikenteen tulomenetyksiä, mutta varmuutta tästä ei tällä hetkellä ole.

Erikoissairaanhoidon on ennustettu toteutuvan talousarvion mukaisesti, koska tarkempaa tietoa sen toteutumisesta ei vielä ole. Sairaanhoidopiiriltä saatujen tietojen mukaan hoitovelka koronan vuoksi on jäänyt Varsinais-Suomessa melko pieneksi, joten erikoissairaanhoidon kustannusten ei ennusteta tästäkään syystä ylittyvän.

Aineiden ja tarvikkeiden ostossa suurin poikkeama tulee veden ostosta, koska Neste Oyj:n veden käyttö pienenee huomattavasti kuluvana vuonna. Koronapandemiasta johtuva suojautuminen kaikissa palveluissa jatkuu, ja aiheuttaa paineita tarvikemäärärahoihin.

Sosiaali- ja terveystoimen avustuksissa on myös ylityspainetta.

Toimintakate

Toimintakate on ennusteessa -108,4 milj. euroa, joka on 1,9 milj. euroa huonompi kuin talousarviossa.

Verotulot ja valtionosuudet

Kuluvan vuoden ensimmäinen veroennuste julkaistiin tammikuussa ja seuraava julkaistaan toukokuun puolen välin tienoilla. Viime vuoden verotulojen toteutuma oli parempi kuin ennusteissa, ja tämän vuoden verotulotilitykset jatkavat samaa linjaa. Yhteisöverotuloihin sisältyy edelleen 10%-yksikköä suurempi osuus kunnille kuin normaalina vuonna koronasta johtuvana tukitoimena. Kiinteistöverojen tilitysrytmi muuttui vuonna 2020, ja osa viime vuoden kiinteistöverosta on tilitetty kunnille kuluvan vuoden puolella.

Kaupungin verotilitysraportti tammi-huhtikuulta on erillisenä liitteenä.

Vuoden 2021 talousarviossa verotulojen määrä on 95,1 milj. euroa. Tässä vaiheessa ennustetaan, että verotulot ylittyvät 1,2 milj. euroa. Ennuste tarkentuu vuoden kuluessa.

Talousarviossa 2021 valtionosuuden määräksi on arvioitu 12,4 milj. euroa ja verokompensaatioiden määräksi 6,3 milj. euroa eli yhteensä 18,7 milj. euroa. Valtionosuuksien toteutuma on hieman ennakoitua pienempi, koska Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämässä valtionosuudessa on virhe. Sen johdosta on tehty oikaisuvaatimus, jonka käsittelyn jälkeen valtionosuuksia kertyy koko vuoden aikana talousarviossa arvioitu määrä.

Valtion talousarviossa on korvamerkitty rahaa kuluvalle vuodelle koronapandemiasta aiheutuvien ”testaus- ja jäljituskustannusten korvaamiseen”. Rahaa jaetaan kunnille ja kuntayhtymille valtionapuna, jota pitää erikseen hakea. Ohjeita siitä, miten rahaa haetaan ja mitä sillä korvataan, ei ole vielä olemassa. Todennäköistä on, että kaikkeen mihin korona vaikuttaa, emme saa avustusta kuluvana vuonna.

Vuosikate

Vuosikate ennusteessa on 8,1 milj. euroa, joka on 0,6 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa.

Rahoituserät

Muihin rahoitustuottoihin kirjattavat osinkotuotot ovat tässä arviossa nettoina talousarvion mukaiset.

Poistot

Tammi-maaliskuun poistolaskelman mukaan poistojen kokonaistaso nousee hieman talousarviota suuremmaksi. Arvio ylityksestä on tässä vaiheessa vuotta 0,4 milj. euroa. Investointien aktivointirytmissä tapahtuu myös muutos. Aiemmin valmistuneet hankkeet on aktivoitu aina vuoden vaihteessa, ja poistot ovat näistä alkaneet pyöriä seuraavan vuoden tammikuussa. Nyt investoinnit tulee aktivoida niiden valmistumisajankohtana, ja poistot lähtevät pyörimään valmistumista seuraavan kuukauden alusta. Kertaluonteisista poistoista ei tässä vaiheessa ole tietoa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on laskelmassa -1,4 milj. euroa, ja alijäämä -1,4 milj. euroa, muutos talousarvioon nähden molemmissa -1,0 milj. euroa.

Investoinnit

Toimialojen alkuvuoden arvion mukaan investoinnit toteutuvat pääosin talousarvion mukaisesti.

Asuntomessujen parkkipaikan rakentaminen Luolalaan ei toteudu TA21 suunnitelman mukaisena investointina vaan vuokratuluna vuonna 2022. Näin ollen vuoden 2021 investointimäärärahaa jää käyttämättä 0,25 milj. euroa. Lisäksi osakkeisiin ja osuuksiin on lisätty kaupunginvaltuuston 26.4.2021 myöntämä 4 400 euron lisämääräraha osallistumiseksi yhtiöön Naantalin jalostamon alueen jatkokehittämiseksi sekä lisämäärärahaesitys irtaimeen omaisuuteen 45 000 euroa.

Lainamäärän kehitys

Mikäli talousarvio toteutuu alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, lainamäärä lisääntyisi vuoden aikana 7,9 milj. euroa ja se olisi vuoden lopussa 22,9 milj. euroa. Jos käyttötalous toteutuu heikompana kuin talousarviossa on ennakoitu, mutta investoinnit toteutuvat talousarvion mukaisina, on mahdollista että lainanottovaltuutta voidaan joutua lisäämään loppuvuonna. Asiaan palataan tarvittaessa myöhemmin vuoden aikana.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi talousarvion toteumaraportin sekä ennusteen, ja lähettää ne valtuustolle tiedoksi.
Kokouskäsitely	Merkittiin, että henkilöstön edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 07.06.2021 § 64
15/02.02.00/2021

Talousarvion toteumaraportti ja ennuste ovat liitteinä.

Liitteet B2 - B3, KV 7.6.2021

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi talousarvion toteumaraportin ja ennusteen.
Kaupunginvaltuusto	Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksyttiin.